

Z upoważnienia
Dyrektora

Magdalena Duda-Fofisłajewska

Magdalena Duda-Fofisłajewska

INFORMACJA

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu

o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu przasnyskiego

za rok 2023

SPIIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	EPIDEMIOLOGIA	6
III.	HIGIENA KOMUNALA.....	19
IV.	HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY.....	28
V.	HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU.....	30
VI.	HIGIENA PRACY.....	32
VII.	OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.....	37
VIII.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	41

I. WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu realizował swoje zadania w roku 2023 na terenie powiatu przasnyskiego na podstawie rocznego planu pracy, wynikającego z zakresu zadań ustawowych wykonywanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Niezależnie od tych działań, znaczny udział w czynnościach podejmowanych przez PPIS miały nieplanowane działania doraźne, wynikające z potrzeb bieżących, mieszczące się w kompetencjach państwowej inspekcji sanitarnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej.

Inspektor przy pomocy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej realizuje w/w zadania z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny procesów nauczania i wychowania,
- 4) higieny wypoczynku i rekreacji,
- 5) zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- 6) higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne

- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Konieczność podjęcia dodatkowych wyzwań w związku z epidemią wymusiła szybką cyfryzację służb sanitarnych zwłaszcza w zakresie nadzoru epidemiologicznego. W roku 2023 cyfryzacja rozszerzyła się na kolejne nadzory, gdzie aby jak najskuteczniej rozwiązywać problemy, unowocześniamy i usprawniamy narzędzia pracy.

Obecnie wiele kwestii, które podejmuje inspekcja sanitarna prowadzona jest komputerowo. Zautomatyzowane procesy, cyfrowa obsługa, nowoczesne rozwiązania pozwalają usprawnić obsługę klientów indywidualnych i przedsiębiorstwa w wielu obszarach naszej działalności.

Technologie cyfrowe, choć pozwalają na szybki obieg informacji i przyspieszają nasze działania, niosą także zagrożenia. Łatwo szerzą się informacje niesprawdzone czy wręcz błędne,

docierając do szerokiego grona odbiorców. Walka z dezinformacją i fake newsami stała się codziennością. Poprzez media tradycyjne i cyfrowe przekazujemy na co dzień sprawdzone, rzetelne informacje dotyczące dbania o zdrowie, profilaktyki i higieny, a także codziennej pracy inspekcji sanitarnej. Jednocześnie staramy się być w bezpośrednim kontakcie ze społecznością lokalną: edukujemy, realizujemy programy z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia dla dorosłych i najmłodszych mieszkańcami naszej okolicy.

Zachęcamy do śledzenia naszych publikacji zarówno na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Przasnyszu, Głównego Inspektoratu Sanitarnego, innych stacji, jak i w mediach społecznościowych.

W roku 2023 upoważnieni przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Przasnyszu wykonując zadania określone w Planie zasadniczych przedsięwzięć na rok 2023:

- przeprowadzili łącznie **1282 kontrole sanitarne, wizytacje oraz wywiady epidemiologiczne,**
- pobrali w ramach monitoringu Państwowej Inspekcji Sanitarnej **124 próby wody przeznaczonej do spożycia** do badań bakteriologicznych i fizykochemicznych,
- pobrali **93 próby żywności** do badań laboratoryjnych,
- za stwierdzone uchybienia bieżącego stanu sanitarno- higienicznego nałożyli **15 mandatów karnych na łączną kwotę 3300 zł.**

W ramach postępowania pokontrolnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu:

- wydał **112 decyzji administracyjnych:**
  - nakazujących w określonym terminie doprowadzenie warunków sanitarno- higienicznych kontrolowanych podmiotów do wymogów określonych przepisami obowiązującego prawa,
  - dotyczących zatwierdzenia zakładu i wpisania (wypisania, dokonania zmiany we wpisie) do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z przepisami ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia,
  - dotyczących zezwolenia na przeprowadzenie ekshumacji (23),
  - dotyczących zatwierdzenia laboratorium o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań wody (1),
  - dotyczących niezgłaszania sprzeciwu wobec dopuszczenia do użytkowania,
  - dotyczącą odsunięcia od pracy,

- wydał 9 postanowień dotyczących:
  - nałożenia grzywny w celu przymuszenia (5, na kwotę 8000 zł.),
  - sprowadzenia zwłok (5),
- 9 opinii o regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminach,
- 3 opinie dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych,
- 58 ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia:
  - o przydatności do spożycia (33),
  - o warunkowej przydatności (22),
  - o braku przydatności do spożycia (2),
- wydał 30 ocen o jakości wody w basenach (29 o przydatności wody do kąpieli, 1 o braku przydatności do kąpieli),
- wydał 3 oceny higieniczne dotyczące materiałów przeznaczonych do kontaktu z wodą do spożycia,
- wydał 33 opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby- co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- wydał 2 opinie uzgadniające zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- wydał 4 opinie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wydał 6 opinii w sprawie uzgodnienia przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na jego realizację (w tym 2 negatywne),
- wydał 12 opinii o niezgłoszeniu sprzeciwu wobec dopuszczenia obiektu do użytkowania,
- zaopiniował 21 projektów budowlanych pod kątem spełnienia warunków higieniczno sanitarnych,
- wydał **135 decyzji płatniczych.**

Szeroko rozumiany stan sanitarny Powiatu można ocenić, jako dobry.

Szczegółowa charakterystyka zjawisk i działań składających się na ocenę stanu sanitarnego została zawarta w poniższej analizie opisującej poszczególne obszary działania PSSE.

II. EPIDEMIOLOGIA

1. Krótka ocena sytuacji epidemiologicznej na terenie objętym działaniami nadzorowymi PSSE.

W roku 2023 w związku ze zgłoszeniami zachorowań na choroby zakaźne przeprowadzono 698 wywiadów epidemiologicznych. W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej odnotowano następujące zachorowania:

Tabela nr 1: Zachorowania na choroby zakaźne w powiecie przasnyskim w roku 2023

L.p.	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań
1.	Salmonelloza - zatrucia pokarmowe	19
	- posocznica	2
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridoides difficile</i>	27
3.	Giardioza	1
4.	Wirusowe zakażenia wywołane przez <i>rotawirusy</i>	9
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez <i>norowirusy</i>	5
6.	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	9
7.	Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone	1
8.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 wywołane przez <i>rotawirusy, astrowirusy,</i> <i>adenowirusy</i>	9
9.	Biegunka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	35
	- w tym u dzieci do lat 2	(2)
10.	Jersinioza pozajelitowa	1
11.	Mikobakteriozy – inne i BNO	1
12.	Listerioza	1
13.	Płonica	27
14.	Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Streptococcus</i> <i>pyogenes</i>	9
	- w tym róża	(5)
	- inna określona i nieokreślona	(4)
15.	Kiła – nieokreślona	2
16.	Rzeżączka	1
17.	Borelioza z Lyme	14
18.	Gorączka Q	1
19.	Pokąsania osób przez zwierzęta, po których podjęto szczepienia p/wścieklicznie	18

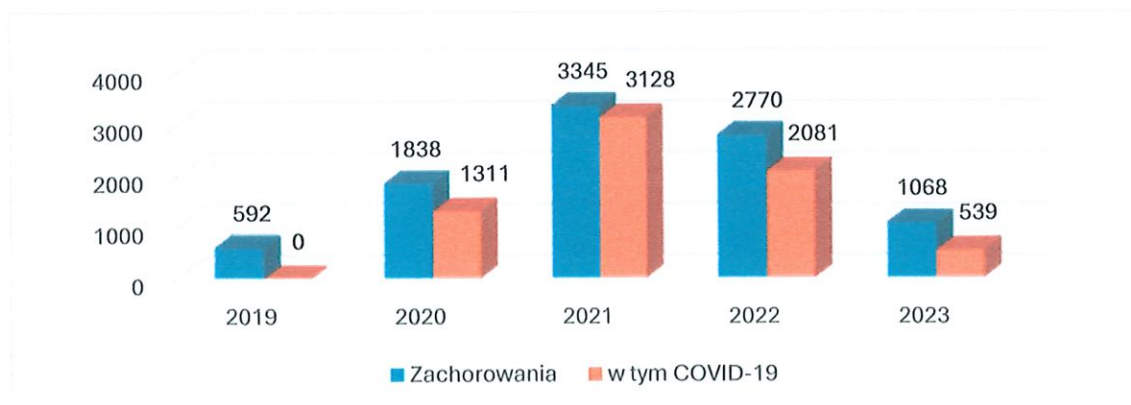
20.	Pokąsania osób przez zwierzęta, po których podjęto obserwacje zwierząt	45
21.	Kleszczowe zapalenie mózgu	2
22.	Wirusowe zapalenie opon mózgowych – enterowirusowe	1
	Inne określone i nieokreślone	1
23.	Ospa wietrzna	237
24.	WZW typu B – przewlekłe i BNO	3
25.	WZW typu C – przewlekłe i BNO	1
26.	Świnka	2
27.	Bąblowica	1
28.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna - posocznica	2
	- inna określona i nieokreślona	3
29.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych – inne nieokreślone	1
30.	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	1
31.	Grypa potwierdzona szybkim testem antygenowym	36
32.	Zachorowania grypopodobne	18323
33.	COVID-19 - potwierdzone	539
	COVID-19 - możliwe	5
34.	Zatrucia pestycydami	1
35.	Zakażenia wirusem RSV	32
	- w tym u dzieci do lat 2	(12)

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

Ilość zarejestrowanych zachorowań na choroby zakaźne jest znacznie niższa w porównaniu z rokiem ubiegłym.

W tabeli poniżej przedstawiono zarejestrowane przypadki zachorowań w powiecie przasnyskim w okresie ostatnich 5 lat (bez infekcji grypopodobnych).

Wykres nr 1: Zachorowania na choroby zakaźne w powiecie przasnyskim

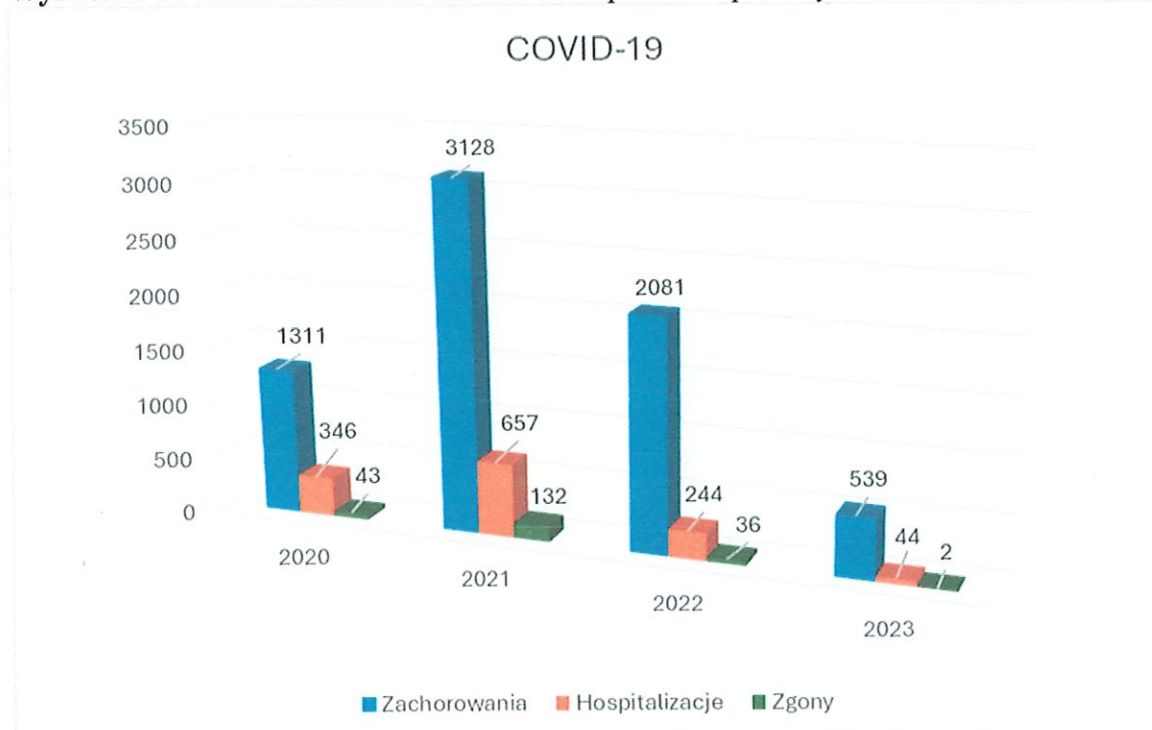

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

2. Nadzór nad COVID-19.

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w roku 2022 na terenie powiatu przeważają zachorowania na COVID-19. Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przasnyszu zgłoszono 539 przypadków zachorowań wywołanych wirusem SARS-CoV-2 potwierdzonych testami antygenowymi oraz 5 przypadków możliwych (rozpoznanie na podstawie objawów klinicznych). W związku z w/w zachorowaniami hospitalizowano 44 osoby oraz odnotowano 2 przypadki zgonów osób zakażonych. Szczyt zachorowań na COVID-19 w roku 2023 przypadł na marzec – 158 potwierdzonych zachorowań.

Wykres nr 2: Zachorowania na COVID-19 w powiecie przasnyskim w czterech ostatnich latach

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

3. Nadzór nad ogniskami epidemicznymi.

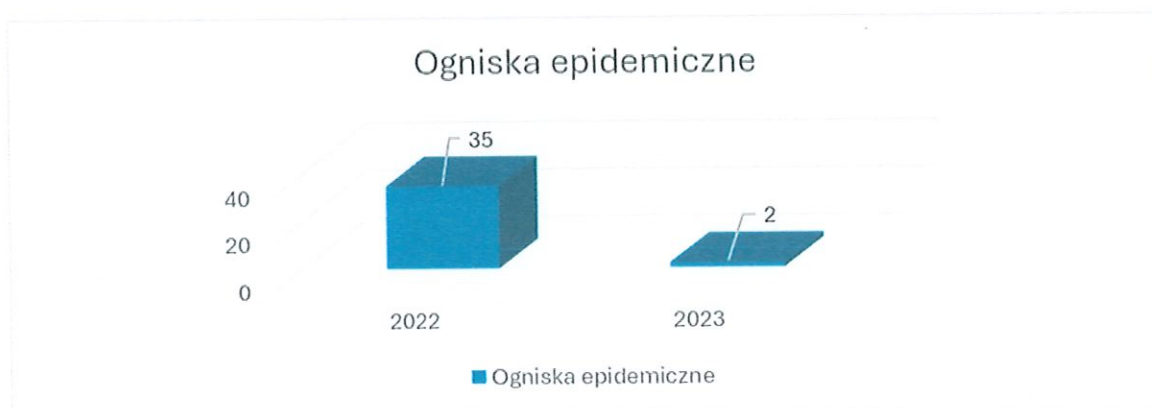
W roku sprawozdawczym na terenie powiatu przasnyskiego wystąpiły 2 ogniska epidemiczne spowodowane zachorowaniami na COVID-19. Pierwsze ognisko wystąpiło w Szkole Podstawowej. Zachorowania wystąpiły wśród uczniów i nauczycieli – łącznie 6 osób zakażonych. Czas trwania ogniska – 13 dni. Drugie ognisko epidemiczne wywołane wirusem SARS-CoV-2 wystąpiło w zakładzie pracy. Zachorowania wystąpiły wśród pracowników – łącznie 4 zakażonych. Czas trwania ogniska – 13 dni.

W 2023 roku do PSSE w Przasnyszu zgłoszono również 1 ognisko zakażenia szpitalnego o etiologii *Acinetobacter baumannii* odporne na karbapenemy. W/w ognisko wystąpiło na

Oddziale Intensywnej Terapii i Anestezjologii – 3 osoby zakażone oraz 2 kolonizacje. Postaciami klinicznymi zakażeń były infekcje górnych dróg oddechowych. Nie stwierdzono zakażeń wśród personelu (nie wykonywano badań). Czas trwania ogniska – 51 dni. Podczas trwania ogniska epidemicznego zarejestrowano w oddziale 2 przypadki zgonów. Były to zgony z innych przyczyn, nie związane z zakażeniem *Acinetobacter baumannii*.

Wykres nr 3: Ogniska epidemiczne wywołane przez COVID-19 w dwóch ostatnich latach

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

4. Nadzór nad zgłaszalnością chorób zakaźnych, zakażeń oraz zgonów do organów PIS.

Zgłoszenia zachorowań i podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne zgłaszane są do PPIS na obowiązujących formularzach ZLK. Przekazywane są za pomocą poczty elektronicznej w formie zaszyfrowanej oraz poprzez system Epi Baza (w zależności od placówki).

Od kilku lat PSSE w Przasnyszu współpracuje z działem statystyki medycznej szpitala w Przasnyszu w zakresie zgłaszalności zgonów z powodu chorób zakaźnych. Po zakończeniu miesiąca wykaz wszystkich zgonów w szpitalu przesyłany jest do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej. Po dokonaniu analizy przyczyn zgonów i otrzymanych formularzy ZLK – 5 ewentualne nieprawidłowości są weryfikowane.

5. Nadzór nad zgłaszalnością OPW.

PSSE w Przasnyszu w ramach uczestnictwa Polski w światowym programie eradykacji zachorowań na poliomyelitis prowadzi czynny nadzór nad zgłaszalnością ostrych porażen wiotkich u dzieci do 15 roku życia. Wyznaczony koordynator PSSE przeprowadza 1 raz w miesiącu wizytacje w oddziale pediatrycznym, SOR oraz Izbie przyjęć oraz analizuje dokumentację medyczną zgodnie z kodami ICD-10 dotyczącą wystąpienia ostrych porażen

wiotkich (OPW). Dodatkowo 1 raz w tygodniu SPZZOZ w Przasnyszu przesyła do PPIS raporty (zerowe) dotyczące wystąpienia podejrzeń/zachorowań na OPW. W roku sprawozdawczym nie wystąpiły w/w zachorowania u dzieci w wieku 0-14 lat.

6. Nadzór nad osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę prątkującą.

Realizując obowiązek nadzoru nad otoczeniem osób chorych na gruźlicę płuc w roku 2023 przeprowadzono 6 wywiadów w związku z otrzymaniem zgłoszeń ZLK - 2. Ogółem pod nadzór lekarza rodzinnego przekazano 17 osób z otoczenia chorych. Osoby chore nie miały kontaktu ze zwierzętami gospodarskimi. W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zgonów spowodowanych zachorowaniami na gruźlicę.

Wykres nr 4: Zachorowania na gruźlicę w powiecie przasnyskim w ostatnich pięciu latach

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

7. Nadzór nad ogniskami i zachorowaniami wśród uchodźców.

PSSE w Przasnyszu prowadzi bieżący monitoring sytuacji epidemiologicznej oraz zachorowań na choroby zakaźne wśród osób narodowości ukraińskiej, które przebywają na terenie powiatu. W roku 2023 r. pojawiało się pojedyncze zachorowanie u w/w osób na chorobę zakaźną (grypa). Prowadzony jest również nadzór nad ilością przeprowadzonych szczepień wśród uchodźców.

8. Realizacja Programu (WHO) eliminacji odrzy i różyczki.

W roku sprawozdawczym, podobnie do roku ubiegłego nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę. Od wielu lat nie zarejestrowano również zachorowań na odrę na terenie powiatu.

Ostatnie zachorowanie na odrę w powiecie przasnyskim zarejestrowano w 1998 roku (3 osoby). W 2011 roku zgłoszono 1 podejrzenie zachorowania na odrę, przypadek nie został zarejestrowany, w wyniku przeprowadzonych badań wykluczono rozpoznanie.

9. Nadzór nad Inwazyjną chorobą meningokokową.

W roku 2023 zgłoszono 1 podejrzenie zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową. W związku z otrzymanym zgłoszeniem zostało przeprowadzone dochodzenie epidemiologiczne, przekazano osobę z kontaktu pod nadzór lekarza rodzinnego oraz zastosowano u osób z kontaktu chemioprophylaktykę. Przypadek nie został zarejestrowany z powodu nie spełnienia kryteriów klinicznych potrzebnych do zakwalifikowania przypadku (brak objawów) oraz wymaganych kryteriów laboratoryjnych.

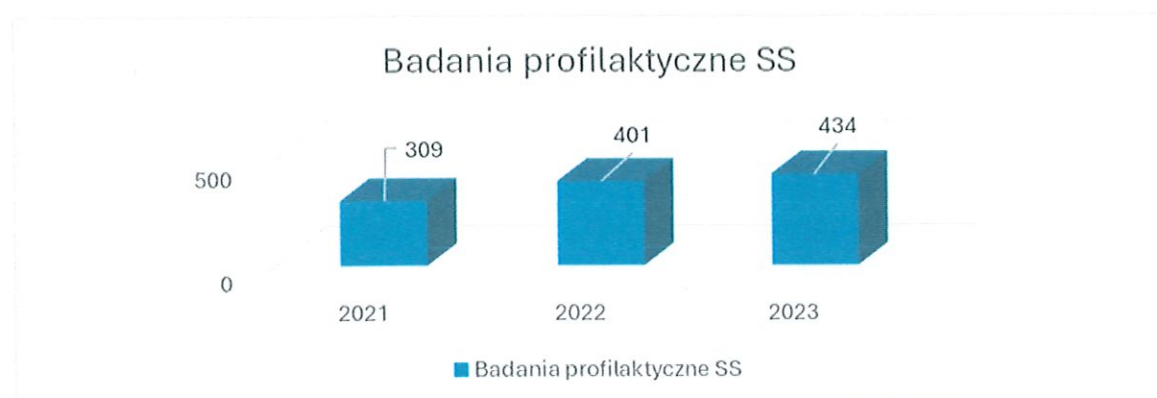
10. Nadzór nad osobami narażonymi na wściekliznę, w tym współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną.

W związku z pokąsaniem przez zwierzęta w 2023 roku zaszczepiono przeciw wściekliznie 18 osób, natomiast w 45 przypadkach przekazano zwierzęta (głównie psy) pod nadzór weterynaryjny. W jednym przypadku materiał od padłego zwierzęcia (kot) został pobrany przez lekarza weterynarii i przekazany do badań w kierunku obecności wirusa wścieklizny. W wyniku przeprowadzonego badania nie stwierdzono wirusa wścieklizny.

11. Nadzór nad nosicielami salmonelli.

PSSE podobnie jak w latach ubiegłych prowadzi stały nadzór nad nosicielstwem pałeczek schorzeń jelitowych. Profilaktyczne badania w tym kierunku prowadzone są stale u osób rozpoczynających pracę lub zajęcia praktyczne, przy wykonywaniu których badania te są wymagane ze względów sanitarno – epidemiologicznych. W roku 2023 przebadano 434 osoby. W wyniku prowadzonego nadzoru w rejestrze nosicieli pałeczek SS w 2023 podobnie jak w roku ubiegłym nie zarejestrowano żadnego przypadku. Badania dla potrzeb PSSE w Przasnyszu wykonuje Laboratorium PSSE w Ciechanowie.

Wykres nr 5: Badania na nosicielstwo SS w powiecie przasnyskim w ostatnich trzech latach

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

12. Nadzór nad osobami z kontaktu z chorymi na WZW typ B.

W związku z otrzymaniem zgłoszeń ZLK/ZLB przeprowadzono 6 wywiadów epidemiologicznych oraz w ramach nadzoru nad osobami z kontaktu z chorymi na WZW typu B przekazano pod nadzór lekarski 12 osób. U 5 osób wykonano badania antygen HBS (niereaktywne) oraz zaszczepiono przeciwko WZW B, pozostałe 7 osób w trakcie szczepień.

13. Nadzór nad osobami z kontaktu z chorymi na WZW typ C.

W roku sprawozdawczym w ramach nadzoru nad osobami z kontaktu z chorymi na WZW typu C przekazano pod nadzór lekarski 15 osób oraz przeprowadzono 9 wywiadów epidemiologicznych. Zaszczepiono 3 chorych przeciwko WZW B, u 8 osób z otoczenia chorych wykonano badanie anty HCV (niereaktywne), pozostałe osoby w trakcie nadzoru.

14. Sporządzane sprawozdania.

W ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi PSSE sporządza: dwutygodniowe sprawozdania o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach MZ-56, raporty miesięczne dotyczące zgonów spowodowanych przez zakażenia i choroby zakaźne, miesięczne sprawozdania dotyczące zachorowań na gruźlicę, cotygodniowe sprawozdania dotyczące ognisk i zachorowań wśród uchodźców, cotygodniowy raport dotyczący zachorowań na OPW oraz cotygodniowy raport dotyczący zachorowań na ostre WZW o nieznannej etiologii.

15. Uczestnictwo w szkoleniach pracownika PSSE zajmującego się nadzorem nad zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych.

Pracownik PSSE zajmujący się nadzorem nad zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych w roku 2023 uczestniczył w następujących szkoleniach:

- Aktualne problemy w zakresie nadzoru epidemiologicznego organizowane przez WSSE,

- Narada NZC organizowana przez WSSE,
- Webinar dotyczący dystrybucji szczepień p/HBV organizowany przez GIS,
- Wiarygodne źródła informacji o szczepieniach ochronnych organizowane przez WSSE,
- Choroby zakaźne 2023 – Kompendium najnowszej wiedzy organizowane przez Health Project Management,
- Szkolenie dotyczące HIV/AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową organizowane przez Krajowe Centrum ds. AIDS.

16. Inne zagrożenia i priorytetowe działania podejmowane przez PPIS w ramach zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych.

W ramach priorytetowych działań podejmowanych przez PPIS wystosowano do Kierowników podmiotów działalności leczniczej pismo przypominające o obowiązkach wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. dotyczących dokonywania zgłoszeń podejrzeń lub rozpoznań zakażeń lub chorób zakaźnych, lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej. Przeprowadzono również 4 kontrole z zakresu zgłaszalności chorób zakaźnych. W dwóch podmiotach stwierdzono niezgodności w przesyłanych zgłoszeniach do PPIS. Zalecono niezwłoczne przesłanie brakujących zgłoszeń ZLK oraz przekazywanie na bieżąco do PPIS wszystkich zgłoszeń podejrzeń i rozpoznań zachorowań na choroby zakaźne.

W związku z ciągłym monitorowaniem zmienności genetycznej wirusa SARS-CoV-2, PPIS podjął działania mające na celu pozyskiwanie próbek do badania sekwencjonowania wirusa SARS-CoV-2. Nawiązano współpracę z kilkoma podmiotami działalności leczniczej na terenie powiatu (POZ) oraz rozdysponowano do nich „zestawy wymazowe” w celu pozyskania próbek do sekwencjonowania. W roku sprawozdawczym przekazano do Laboratorium WSSE -2 próbki z materiałem do badania. Wyniki sekwencjonowania genomu SARS-CoV-2 w obu przypadkach wykazały wariantOMICRON, podtyp XBB.

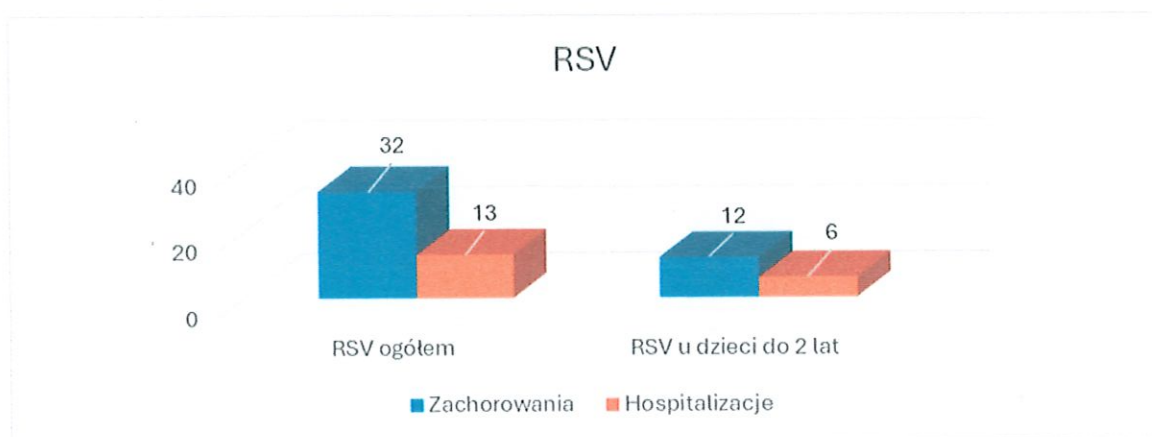
W zakresie nadzoru nad chorobami zakaźnymi zaktualizowano:

- o schematy postępowania PSSE w związku z zachorowaniem na: gruźlicę, WZW typu B, C i A, inwazyjną chorobę meningokokową, odrę i różyczkę;
- o procedurę (EWRS) „Zasady oceny zagrożenia dla zdrowia publicznego w przypadku wystąpienia chorób zakaźnych oraz przekazywania tych informacji w Krajowym Systemie Wczesnego Ostrzegania i Reagowania dla Chorób Zakaźnych;
- o wzory decyzji nakładającej obowiązek natychmiastowego poddania się hospitalizacji osoby chorej na gruźlicę oraz nakładającą obowiązek natychmiastowego zaniechania wykonywania pracy przez osobę pracującą w żywności w związku ze zgłoszeniem dodatniego wyniku badania laboratoryjnego w kierunku pałeczek Salmonella, Shigella.

17. Nadzór nad RSV.

W roku sprawozdawczym do PPIS zgłoszono 32 przypadki zachorowań spowodowanych wirusem RSV, z czego 12 przypadków dotyczyło dzieci do ukończenia 2 roku życia. Wszystkie rozpoznania zostały zdiagnozowane na podstawie szybkich testów antygenowych. W związku z w/w zachorowaniami hospitalizowano 13 osób.

Wykres nr 6: Zachorowania spowodowane wirusem RSV

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

18. Nadzór nad grypą.

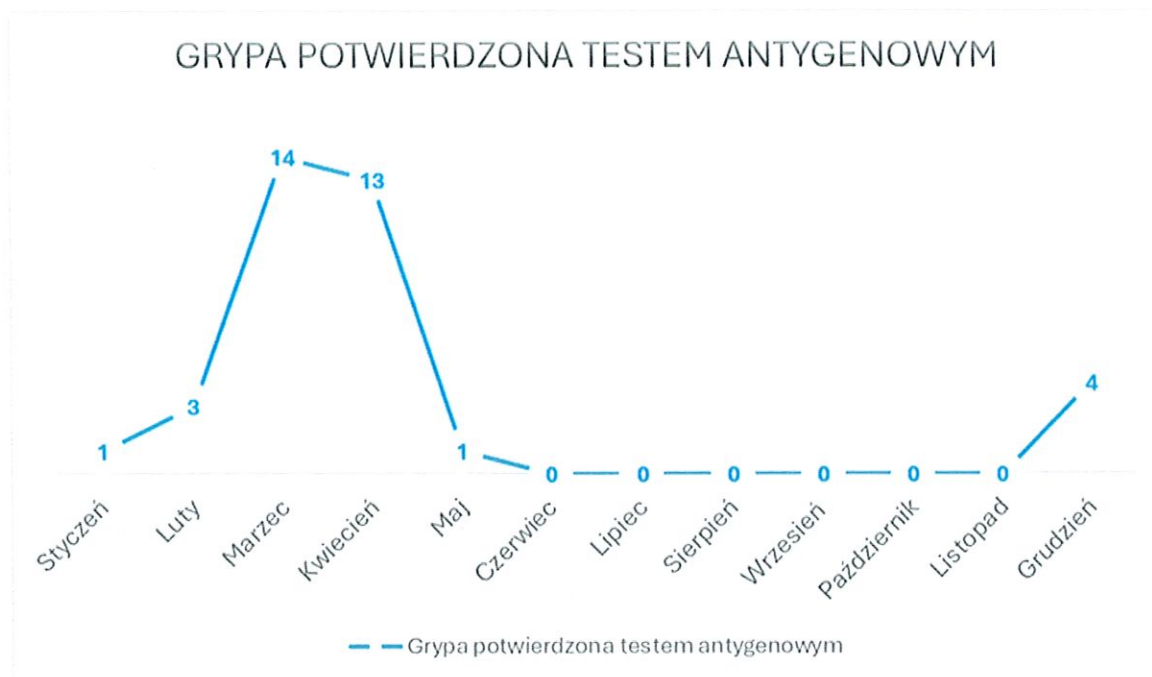
Diagnostyka zakażeń oddechowych w 2023 roku ukierunkowana była głównie na grypę, COVID-19 oraz RSV ze względu na dużą dostępność wśród podmiotów działalności leczniczych testów antygenowych 3 w 1.

W wyniku prowadzonego monitoringu grypy rozpoznawanej na podstawie testów antygenowych zanotowano 36 przypadków zachorowań. Odnotowano 1 hospitalizację związaną z zachorowaniem na grypę.

Szczyt zachorowań na grypę w roku 2023 przypadł na marzec – 14 zachorowań.

Miesięczny rozkład zachorowań w roku 2023 przedstawiono na wykresie.

Wykres nr 7: Zachorowania na grypę

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

W roku sprawozdawczym odnotowano również 18323 przypadki infekcji i zachorowań grypopodobnych (bez potwierdzenia testami antygenowymi). Przypadki te były zdiagnozowane na podstawie objawów klinicznych, co powoduje ich stosunkowo niską wiarygodność etiologiczną. W związku z zachorowaniami grypopodobnymi hospitalizowano 27 osób. Przyczyną hospitalizacji były głównie objawy ze strony układu oddechowego. Od lipca 2023 r. PSSE nie monitoruje zachorowań na zachorowania grypopodobne w związku ze zmianą rozporządzenia w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej znoszące obowiązek składania przez placówki medyczne do PIS sprawozdań MZ-55.

W roku 2023 szczyt zachorowań na infekcje grypopodobne przypadł na styczeń – 4766 zachorowania.

Miesięczny rozkład zachorowań przedstawiono na wykresie.

Wykres nr 8: Zachorowania grypopodobne

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

PSSE w Przasnyszu prowadzi stały nadzór nad zachorowalnością i analizę sytuacji epidemiologicznej terenu współpracując ściśle z kadrą medyczną podmiotów działalności leczniczej. W roku 2023 przeprowadzono 89 kontroli (w tym: 13 z zakresu szczepień ochronnych, 58 – z zakresu higieny lecznictwa, 18 z zakresu chorób zakaźnych). W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli wydano 4 decyzje administracyjne, 6 decyzji płańniczych, 1 decyzję umarzającą. W roku 2023 nie nałożono grzywn w drodze mandatu karnego.

19. Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych

Organizację szczepień ochronnych, w tym zasady przeprowadzania szczepień ochronnych, mechanizmy ich finansowania, rodzaje szczepień ochronnych oraz katalog szczepień obowiązkowych i zalecanych reguluje Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. (Dz. U 2024, poz. 416) o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz rozporządzenia wykonawcze do niej. Realizacja szczepień ochronnych odbywa się zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO), który jest ogłaszany corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w formie komunikatu w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw zdrowia.

Program Szczepień Ochronnych składa się z części obejmujących: szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży według wieku, szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie oraz szczepienia zalecane, które nie są finansowane ze środków

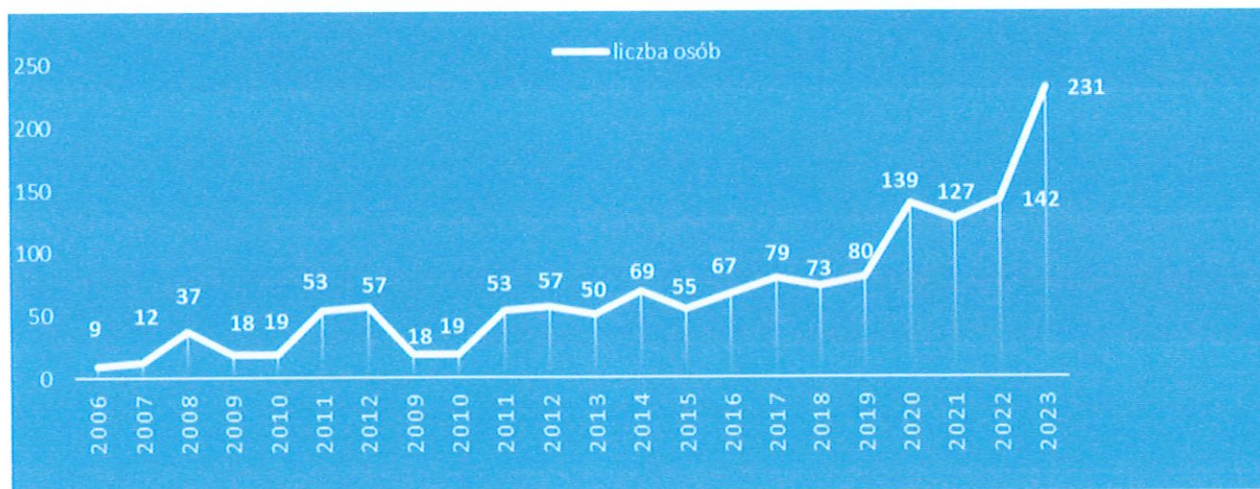

znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia. Koszt szczepień obowiązkowych jest pokrywany z budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. Szczepienia zalecane finansowane są w całości przez osobę poddawaną szczepieniu.

W ostatnich latach w Polsce, w tym również w powiecie przasnyskim obserwuje się niekorzystne efekty działalności tzw. ruchów antyszczepionkowych. Propaganda tych ruchów przypisuje szczepieniom wiele niekorzystnych reakcji i ciężkich odczynów poszczepiennych, co do których brak jest udowodnionych podstaw dla powiązań przyczynowych ze szczepieniami. Główną rolę odgrywają tu serwisy społecznościowe, które posiadają ogromną liczbę użytkowników na całym świecie. Ma to ogromne znaczenie związane ze spadkiem zaufania do szczepień ochronnych. Kierownicy placówek wykonujących szczepienia ochronne zobowiązani są do zgłaszania osób, które zaniedbały lub świadomie uchylają się od obowiązku szczepień. Do opiekunów tych dzieci wysłano 85 zawiadomień przypominających o obowiązku poddania się zaległym szczepieniom. W wyniku podjętych działań 38 osób zgłosiło się na zaległe szczepienia

Na wykresie poniżej przedstawiono ilość osób uchylających się od szczepień od roku 2006. Wykres potwierdza tendencję wzrostową tego zjawiska.

Wykres nr 8: Osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych w latach 2005 – 2023

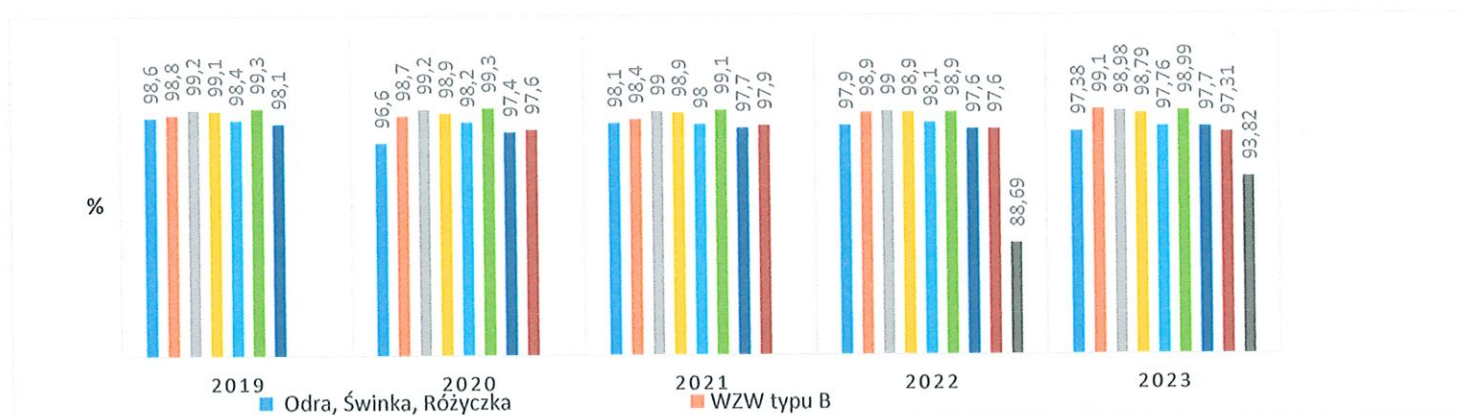

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

Na terenie powiatu przasnyskiego w roku 2023 funkcjonowało 15 podmiotów działalności leczniczej wykonujących szczepienia. W placówkach znajdowało się 11.939 kart uodpornienia dzieci i młodzieży poniżej 20 roku życia. Stan uodpornienia populacji w 2023 roku wyniósł ogółem 97,98%.

Stan uodpornienia przeciw poszczególnym chorobom przedstawiono na wykresie.

Wykres nr 9: Stan uodpornienia populacji w latach 2019-2023

Źródło: Dane PSSE Przasnysz

Wszystkie punkty szczepień zaopatrują się w szczepionki w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przasnyszu. Dystrybucja oraz przechowywanie ich odbywa się z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

III. HIGIENA KOMUNALNA

JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Nadzór nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie:

- ustawy z dnia 14 marca 1895 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416),
- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537),
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Podstawę zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak i badania realizowane w ramach nadzoru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Producenci prowadzą badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej na podstawie uzgodnionych z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej harmonogramów pobierania próbek wody. Sprawozdania z powyższych badań na bieżąco przekazywane są organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które weryfikują terminowość ich przekazywania, analizują wyniki badań i w konsekwencji tego określają przydatność wody do spożycia.

Zadania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu w zakresie nadzoru nad zaopatrzeniem w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi polegają na:

- prowadzeniu nadzoru nad stanem sanitarnym obiektów i urządzeń wodociągowych,
- organizacji i prowadzeniu monitoringu jakości wody (typowanie miejsc poboru próbek, tworzenie harmonogramu, pobieranie i dystrybucja próbek, gromadzenie, weryfikacja, analiza, ocena i raportowanie danych monitoringowych),
- przygotowaniu dokumentacji w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych egzekwujących poprawę jakości wody oraz stanu sanitarnego urządzeń wodociągowych,
- wydawaniu ocen higienicznych dotyczących materiałów i wyrobów używanych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- sporządzaniu ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia, informowaniu organów samorządowych oraz ludności terenu powiatu przasnyskiego.

Zbiorowe zaopatrzenie wodę w powiecie przasnyskim wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Tabela nr 1

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość
1.	Ilość stref zaopatrzenia	20
2.	Ilość funkcjonujących ujęć wody w tym: <ul style="list-style-type: none"> • wód podziemnych • wód powierzchniowych • wód mieszanych 	20 0 0
3.	Ilość funkcjonujących ujęć wody według wydajności w tym: <ul style="list-style-type: none"> • $\leq 100 \text{ m}^3/\text{d}$ • $101 \leq 1000 \text{ m}^3/\text{d}$ • $1001 \leq 10000 \text{ m}^3/\text{d}$ • $10001 \leq 100000 \text{ m}^3/\text{d}$ • $> 100000 \text{ m}^3/\text{d}$ 	1 16 3 0 0
4.	Ilość funkcjonujących sieci wodociągowych: <ul style="list-style-type: none"> • liczba • długość sieci • procent ludności korzystających z tych sieci 	20 ok. 1150 km 99 %
5.	Ilość przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych	6

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu znajduje się 20 wodociągów do zbiorowego zaopatrzenia w wodę, opartych na ujęciach wody podziemnej czerpanych ze studni głębinowych. Jest to 1 ujęcie o wydajności poniżej 100 m³/d (jest to ujęcie Bagienicach, mieszkańcy korzystają obecnie z wodociągu Nowa Wieś), 16 ujęć o wydajności od 101 do 1000 m³/d oraz 3 ujęcia o wydajności od 1001 do 10000 m³/d. Długość sieci wodociągowych w powiecie przasnyskim to ok. 1150 km. Korzysta z niej około 99% ludności zamieszkującej powiat. Powiat przasnyski jest zwodociągowany prawie w 100%. Około 700 osób zaopatrywanych jest w wodę z wodociągu sieciowego sąsiedniego powiatu mławskiego oraz własnych wodociągów lokalnych i studni przydomowych. Na terenie powiatu przasnyskiego działa 6 przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, w tym 4 gminy, których zadaniem jest zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny, a także zapewnienie należytej jakości dostarczanej wody.

Struktura wodociągów w powiecie przasnyskim na dzień 31 XII 2023

Tabela nr 2

Wodociągi o produkcji [m ³ /d]	Liczba urządzeń dostarczających wodę			
	razem	przydatną do spożycia	warunkowo przydatną do spożycia	o braku przydatności do spożycia
2023				
≤100	1	1	0	0
101≤1000	16	10	6	0
1001≤10000	3	2	1	0
Razem	20	13	7	0

Dane umieszczone w tabeli nr 2 pokazują, iż w roku 2023 w ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej funkcjonowało 20 wodociągów do zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Wodę o warunkowej przydatności do spożycia przez ludzi dostarczały wodociągi o produkcji 101≤1000 m³/d (wodociąg Świniary, wodociąg Małowidz, wodociąg Mchowo, wodociąg Rostkowo, wodociąg Żelazna i wodociąg Kaki Mroczi) oraz wodociąg o produkcji 1001≤10000 m³/d (wodociąg Jednorozec).

Jakość wody w tabeli nr 2 określana jest na koniec danego roku sprawozdawczego. W ciągu całego roku zdarzały się również pogorszenia jakości mikrobiologicznej czy fizykochemicznej wody w innych wodociągach, były to jednak przypadki krótkotrwałe i nie miały wpływu na roczną ocenę jakości wody.

Liczba ludności zaopatrywanej w wodę w powiecie przasnyskim na dzień 31 XII 2023

Tabela nr 3

Wodociągi o produkcji [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)		
	przydatną do spożycia	warunkowo przydatną do spożycia	o braku przydatności do spożycia
2023			
≤100	0,5	0	0
101≤1000	18,8	6,2	0
1001≤10000	20,6	3,5	0
Razem	39,9	9,7	0

Jak wskazuje zestawienie w tabeli nr 3 ludność powiatu przasnyskiego w większości w roku 2023 korzystała z wody przydatnej do spożycia przez ludzi stanowi to ok. 80% ludności.

Obserwuje się wzrost świadomości konsumentów na temat wymagań, jakie powinna spełniać bezpieczna i zdrowa woda do spożycia. Dlatego też przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne podnoszą jakość świadczonych usług starając się zapewnić dostarczenie produktu o jak najwyższej jakości, co znajduje odzwierciedlenie w uzyskiwanych wynikach badań.

Ocenę obszarowa jakości wody

Tabela nr 3

L.p.	Nazwa wodociągu	Produkcja wody m ³ /dobę	Ocena wydana na dzień 31.12.2023 r.	Wskaźnik przekroczony
1.	Przasnysz	2888	odpowiada wymaganiom	
2.	Chorzele	2175	odpowiada wymaganiom	
3.	Mosaki	974	odpowiada wymaganiom	
4.	Zaręby	665	odpowiada wymaganiom	
5.	Jednorozec	1125	nie odpowiada wymaganiom	mętność
6.	Szła	647	odpowiada wymaganiom	
7.	Leszno	364	odpowiada wymaganiom	
8.	Czernice Borowe	383	odpowiada wymaganiom	
9.	Krzynowłoga Mała	394	odpowiada wymaganiom	
10.	Świniary	703	nie odpowiada wymaganiom	mętność, żelazo
11.	Nowa Wieś	298	odpowiada wymaganiom	
12.	Pawłowo Kościelne	356	odpowiada wymaganiom	
13.	Żelazna	346	nie odpowiada wymaganiom	mętność, mangan, żelazo, jon amonowy
14.	Helenowo	368	odpowiada wymaganiom	
15.	Małowidz	300	nie odpowiada wymaganiom	mangan
16.	Rycice	183	odpowiada wymaganiom	
17.	Bagienice	92	odpowiada wymaganiom	
18.	Kaki Mroczyki	224	nie odpowiada wymaganiom	mangan
19.	Mchowo	191	nie odpowiada wymaganiom	mangan
20.	Rostkowo	125	nie odpowiada wymaganiom	mangan

W roku 2023 skontrolowano i oceniono 20 wodociągów, pobrano do badań laboratoryjnych 124 próbek wody w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego. Zdecydowana większość wodociągów produkowała wodę dobrej jakości, spełniającą wymagania sanitarne, ocenioną jako przydatną do spożycia.

Na koniec 2023 r. jakość wody z: 7 wodociągów wykazuje odchylenia od wymagań sanitarnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu w 2023 r. wydał:

- 2 decyzje o braku przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wodociąg Świniary),
- 9 decyzji o warunkowej przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wodociąg Jednorożec, wodociąg Świniary, wodociąg Żelazna, wodociąg Kaki Mroczi, wodociąg Mchowo i wodociąg Rostkowo).
- 8 decyzji o zakończonych postępowaniach (wodociąg Świniary, wodociąg Szła, wodociąg Żelazna, wodociąg Kaki Mroczi, wodociąg Mchowo i wodociąg Rostkowo).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu w 2023 r. wydał 4 postępowania o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia na łączną kwotę 7000 zł.

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu zgodnie z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 2294) wydał:

- 58 ocen jakości wody, stwierdzając w 22 przypadkach przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w 32 przypadkach warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz 2 stwierdzające brak przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 15 komunikatów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym 6 o warunkowej przydatności przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz 7 o przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi do spożycia i 2 o braku przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Podsumowanie i wnioski.

- 1) Analiza jakości mikrobiologicznej i fizykochemicznej badanych wód potwierdza, że nie stanowią one zagrożenia dla zdrowia ludności, a przekroczenia parametrów, które mogłyby zagrozić zdrowiu osób spożywających tą wodę oraz pogorszyć jej ocenę organoleptyczną były sporadyczne.
- 2) Stan bezpieczeństwa sanitarnego na nadzorowanym terenie w 2023 r. w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę uznać należy za dobry.
- 3) Głównym zagrożeniem dla podziemnych ujęć wody jest niewystarczające skanalizowanie terenów wiejskich, a co za tym idzie – nieszczelne szamba lub ich brak, niefrasobliwość ludzi odprowadzających i wylewających ścieki do gruntu.

JAKOŚĆ WODY W KĄPIELISKACH I MIEJSCACH OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI ORAZ BASENACH

W sezonie 2023 na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu nie były prowadzone badania wody oraz kontrole stanu sanitarnego kąpielisk.

Do dnia 15 kwietnia 2023 r. żaden z wójtów i burmistrzów powiatu przasnyskiego nie przedstawił projektu uchwały obejmującej wykaz planowanych kąpielisk do zaopiniowania Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Przasnyszu. Żaden z organizatorów nie przedstawił też wyników badania wody z miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu w 2023 roku prowadził nadzór nad jakością wody na:

- Pływalni Chorzele – Mazowieckie Centrum Sportów Zimowych w Chorzelach, ul. Szkolna 4A. W 2022 roku wydał **21** ocen stwierdzających jej przydatność do kąpeli. Przeprowadził **1** kontrolę stanu sanitarno-technicznego. Podczas kontroli nie stwierdzono naruszenia wymagań obowiązujących przepisów prawa.
- Pływalni Przasnysz – Kompleks basenów odkrytych w Przasnyszu, ul. Mazowiecka 25, 06-300 Przasnysz. W 2023 roku wydał **8** ocen stwierdzających jej przydatność do kąpeli, a także **1** o braku przydatności wody do kąpeli oraz **1** komunikat o braku przydatności wody do kąpeli i **1** stwierdzający jej przydatność. Przeprowadził **1** kontrolę stanu sanitarno-technicznego. Podczas kontroli nie stwierdzono naruszenia wymagań obowiązujących przepisów prawa.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Informacje ogólne

Kontrole stanu sanitarnego przeprowadzono w **66** obiektach użyteczności publicznej. Kontrolę objęły:

- 2 domy pomocy społecznej
- 1 placówkę zapewniającą całodobową opieką dla osób starszych
- 1 noclegownię dla bezdomnych
- 1 hotel

- 28 zakładów fryzjerskich,
- 28 zakładów kosmetycznych, tatuażu i zakładów odnowy biologicznej,
- 1 dworzec PKS
- 4 inne obiekty użyteczności publicznej.

Ogólna ocena stanu sanitarnego powiatu przasnyskiego w zakresie zadań realizowanych przez pion higieny komunalnej PSSE w Przasnyszu za rok 2023 jest pozytywna.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów

2.1. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu przasnyskiego brak jest stałych ustępów publicznych. Funkcję tą spełniają WC na dworcu PKS, ustęp publiczny w budynku Ratusza Miejskiego w Przasnyszu. Utrzymywaniem bieżącej czystości zajmują się miejskie służby komunalne. Stan sanitarno – higieniczny tych obiektów był dobry.

2.2. Domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu w 2023 roku przeprowadził kontrolę w Domu Pomocy Społecznej w Przasnyszu, ul. Świerczewo 9 oraz w Rodzinnym Domu Opieki dla osób starszych w Chorzelach, ul. Bendowskiego 1. Stan sanitarno – higieniczny tych obiektów był dobry.

2.3. Obiekty hotelarskie i noclegownie dla bezdomnych.

Na terenie powiatu przasnyskiego znajdują się 2 obiekty świadczące usługi hotelarskie oraz 1 obiekt pełniący funkcję noclegowni dla bezdomnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu prowadzi też nadzór na obiektami typu agroturystycznego.

Stan sanitarny obiektów hotelarskich ocenia się jako zadowolający. Nie ma problemów z ewentualnym egzekwowaniem poprawy warunków higieniczno-sanitarnych od właścicieli obiektów. W porównaniu do roku ubiegłego sytuacja obiektów nie zmieniła się i jest dobra.

Mazowieckie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar-Markot” w Turowie, gm. Czernice Borowe jest obiektem świadczącym pomoc bezdomnym, w tym wykorzystywany jako noclegownia w okresie zimowym. W okresie tym posiada możliwość zakwaterowania do 80 osób (z możliwością zaadaptowania dodatkowych 40 miejsc). Obiekt ten prezentuje niski standard, jest wyposażony w podstawowy sprzęt w pomieszczeniach mieszkalnych i sanitarnych. Stan sanitarny przy uwzględnieniu specyfiki tego obiektu był zadowolający.

2.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu oraz odnowy biologicznej.

Obiekty te stanowią najliczniejszą grupę obiektów użyteczności publicznej objętych ewidencją państwowej inspekcji sanitarnej. Jest to dynamicznie rozwijająca się grupa obiektów usługowych na przestrzeni ostatnich lat, w dużej mierze za przyczyną możliwości uzyskania dotacji ze środków Unii Europejskiej na rozpoczęcie działalności gospodarczej tego rodzaju.

W 2023 roku nadzorem objętych było **88** zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej zlokalizowanych na terenie powiatu przasnyskiego, z których skontrolowano w **56** obiektów. W trakcie kontroli nieprawidłowości stwierdzono w **2** obiektach. Przyczynami prowadzenia postępowań było: brak przy umywalce w pomieszczeniu WC uchwyty na ręczniki jednorazowe, brak ciepłej wody bieżącej przy zlewozmywaku w pomieszczeniu socjalnym, zniszczony sprzęt porządkowy, przeterminowana część środków kosmetycznych i dezynfekcyjnych, uszkodzona myjka do mycia włosów, brak wyposażenia w apteczce pierwszej pomocy, brak książki kontroli w zakładzie, brak przy umywalce w pomieszczeniu WC środka do dezynfekcji rąk, brak specjalistycznego pojemnika do dezynfekcji narzędzi przez zanurzenie oraz brak w pomieszczeniu socjalnym stolika do spożywania posiłków;

Ogólny stan sanitarno-techniczny nadzorowanych zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, i odnowy biologicznej dostateczny i dobry.

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu zorganizował wykład kierowany dla pracowników gabinetów kosmetycznych, fryzjerskich i tatuażu, pt. „Jak bezpiecznie i higienicznie pracować oraz świadczyć usługi”. W trakcie szkolenia osoby zajmujące się branżą beauty miały możliwość do nabycia nowej wiedzy, pogłębienia już posiadanej, a także zwiększenia swojej świadomości niezbędnej podczas świadczenia usług.

2.5. Inne obiekty użyteczności publicznej.

Do tej grupy obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu należą: cmentarze, domy pogrzebowe, apteki, obiekty sportowe, obiekty kulturalne, stacje paliw i parkingi turystyczne.

Ogólnie stan sanitarno-techniczny tych obiektów na terenie powiatu ocenia się jako dobry.

W 2023 r. do Inspekcji Sanitarnej wpłynęła 1 interwencja dotycząca złej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu Świniary. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu przedsięwziął kroki polegające na poborze wody z urządzeń w/w wodociągu. Sprawozdanie z badań wykazało ponadnormatywną zawartość żelaza, następnie sprawę przekazał do dalszego rozpatrzenia właściwemu organowi administracji publicznej.

Państwowy Powiatowy prowadzi również postępowanie administracyjne mające na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu Świniary.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz w związku z rosnącą liczbą osób, u których stwierdzono legionellozę w roku 2023 pobierał próbki do badań w zakresie występowania bakterii *Legionella Sp.* w:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu, ul. Sadowa 9, 06-300 Przasnysz,
- Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Przasnyszu, ul. Świerczewo 9, 06-300 Przasnysz
- Dom Pomocy Społecznej w Przasnyszu, ul. Świerczewo 9, 06-300 Przasnysz,
- Dom Pomocy Społecznej w Przasnyszu, ul. Ruda 1, 06-300 Przasnysz,
- Rodzinny Dom Opieki dla osób starszych, ul. Bendowskiego 1, 06-330 Chorzele,
- Internat Zespołu Szkół Powiatowych im. Wł. Reymonta, ul. Szkolna 4, 06-330 Chorzele.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przasnyszu po przeanalizowaniu wyników badań stwierdził w 5 obiektach znikome lub brak skażenia instalacji ciepłej wody użytkowej, natomiast w 1 (Dom Pomocy Społecznej, ul. Ruda 1, 06-300 Przasnysz) średnie skażenie ciepłej wody użytkowej. Podjęte natychmiastowe działania naprawcze polegające na przegrzewie wody oraz dezynfekcji urządzeń doprowadziły do uzyskania znikomego skażenia, tym samym zminimalizowania zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego.

IV. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

W roku 2023 w ewidencji PSSE w Przasnyszu znajdowało się 60 stałych placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 13 przedszkoli, 4 punkty przedszkolne, 4 żłobki, klub dziecięcy, 23 szkoły podstawowe, 3 zespoły szkół, 3 licea ogólnokształcące, 1 szkoła branżowa I stopnia, 1 szkoła policealna, 5 szkół specjalnych, 1 placówka opiekuńczo – wychowawcza, 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy (stan na dzień 31.12.2022 roku), zgłoszono także 15 turnusów wypoczynku letniego i zimowego. W roku 2023 nie powstał żaden nowy obiekt oświatowy, zlikwidowano jeden punkt przedszkolny.

W nadzorowanych placówkach przeprowadzono 63 kontrole sanitarne, w tym 8 w placówkach sezonowych wypoczynku letniego i zimowego. W wyniku kontroli wydano 2 decyzje administracyjne, 2 decyzje płatnicze (wyegzekwowano 2 decyzje, obie wydane w latach ubiegłych) i 2 decyzje zmieniające termin, nie wystosowano żadnych wystąpień pokontrolnych w sprawach poprawy stanu sanitarno-technicznego placówek oraz higieny procesów nauczania i wychowania. Nie wydano również żadnych opinii sanitarnych w celu rejestracji działalności.

W trakcie kontroli sanitarnych oceniany jest stan sanitarno – techniczny placówek, a także warunki i higienizacja procesu nauczania – rozkłady zajęć lekcyjnych, przystosowanie mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu uczniów, formy prowadzonego żywienia i dożywiania, warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i utrzymania higieny osobistej dzieci. W roku 2023 oceniono tygodniowe rozkłady zajęć w 19 placówkach oświatowych (243 oddziały) – nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie oceniano przystosowania mebli do wzrostu uczniów, w jednej szkole podstawowej stwierdzono niewłaściwie skompletowane stoliki i krzesła dla dzieci.

W roku ubiegłym w większości nadzorowanych i skontrolowanych placówek nie stwierdzono rażących zaniedbań higieniczno – sanitarnych, nie nakładano mandatów karnych. Część obiektów objęto remontami, ale o bardzo ograniczonym zakresie. Nie stwierdzono placówek działających w budynkach nieprzystosowanych.

Na podległym terenie wszystkie nadzorowane placówki zaopatrywane są w wodę z wodociągów sieciowych. Od wielu lat nie funkcjonują placówki z zewnętrznymi ustępami, a odprowadzenie ścieków do zbiorników bezodpływowych posiadało 10 z 44 skontrolowanych placówek, pozostałe korzystają z sieci kanalizacyjnych lub własnej oczyszczalni ścieków (2). Sytuacja w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej przedstawia się dokładnie tak samo, jak w roku ubiegłym, praktycznie w każdej placówce dostępne są środki higieniczne i ciepła bieżąca woda, a w związku z minioną pandemią również środki dezynfekcyjne. W dwóch

szkołach stwierdzono niewystarczającą liczbę umywalek w pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców.

Na terenie powiatu przasnyskiego w 2023 roku zgłoszono 15 turnusów wycieczki zimowej i letniej. W zgłoszonych placówkach przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych. Wszystkie skontrolowane placówki spełniały wymagania higieniczno – sanitarne, niezbędne dla zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wycieczki dzieci i młodzieży. W czasie przebiegu wycieczki nie stwierdzono chorób zakaźnych i zatruc pokarmowych, odnotowano trzy wymagające interwencji lekarskiej przypadki urazu kończyn dolnych i górnych podczas budowy infrastruktury obozów harcerskich.

V. HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I KOSMETYKÓW

W 2023 r. pion higieny żywności i żywienia ujął w ewidencji 563 obiekty. Najliczniejszą grupę zaewidencjonowanych obiektów stanowiły zakłady obrotu żywnością 70%, następnie obiekty produkcji żywności, które stanowiły 8% (46 zakładów, w tym: 3 automaty do lodów, 8 piekarni, 2 ciastkarnie, 1 kwaszarnia kapusty i ogórków, 1 zakład konfekcjonowania, produkcji ekstraktów ziołowych, 23 zakłady prowadzące produkcję pierwotną, 4 zakłady prowadzące produkcję pierwotną i dostawy bezpośrednie, 1 zakład prowadzący produkcję pierwotną i RHD, 1 zakład prowadzący RHD, 2 zakłady – producenci prowadzący produkcję w warunkach domowych), zakłady żywienia zbiorowego otwartego 14%, zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego 8%.

W 2023 r. w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzono 151 kontroli i rekontroli w tym 37 kontroli kompleksowych, 54 tematycznych, 21 sprawdzających oraz 39 interwencyjnych. Kontrole tematyczne prowadzone były w związku ze złożonymi wnioskami o zatwierdzenie zakładu, podczas pobierania próbek do badań mikrobiologicznych, w związku z ASF.

Ogółem w wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych wydano 22 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień oraz 18 decyzji zatwierdzających zakład wydanych na podstawie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

W 2023 r. pobrano do badań laboratoryjnych 92 próbki żywności oraz 1 próbkę wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Żadna z próbek pobranych do badań laboratoryjnych nie została zakwestionowana.

W czasie prowadzonego nadzoru w placówkach żywieniowo-żywnościowych nie stwierdzano rażących zaniedbań higieniczno-sanitarnych, w związku z czym nie wystawiano decyzji przerwania działalności.

Stwierdzano natomiast bieżące uchybienia w zakresie utrzymania porządku i czystości, nałożono 15 mandatów karnych na łączną kwotę 3300 zł.

Najczęściej stwierdzanymi bieżącymi uchybieniami w 2023 roku były :

- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny maszyn, urządzeń, sprzętu wykorzystywanego w procesie produkcji
- niewłaściwy stan sanitarno- techniczny pomieszczeń zakładu (ściany, sufity, podłogi)
- brak bieżących zapisów potwierdzających przeprowadzanie oraz wdrożenie dobrej praktyki higienicznej GHP, produkcyjnej GMP
- nieporządek w pomieszczeniach higieniczno- sanitarnych
- brak segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych

- zniszczony sprzęt podręczny

W ramach unijnego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach i Środkach Żywnienia Zwierząt (RASFF) w 2023 r. na podstawie otrzymanych informacji o produktach, które nie spełniały wymagań przepisów prawnych, stanowiły zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów przeprowadzono ogółem 38 kontroli sanitarnych interwencyjnych, w ramach 17 powiadomień.

W wyniku tych kontroli stwierdzano, że w obrocie nie znajdowały się kwestionowane produkty, zostały one już sprzedane do konsumenta końcowego, bądź w 1 przypadku wycofane z obrotu w celu zwrotu do dostawcy.

W związku z powyższym w 2023 r. nie były wydawane decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu środka spożywczego. We wszystkich przypadkach otrzymania informacji w ramach systemu RASFF udzielano odpowiedzi na pisma odpowiednio do stacji, która te informacje przesyłała, jak również do WSSE w Warszawie.

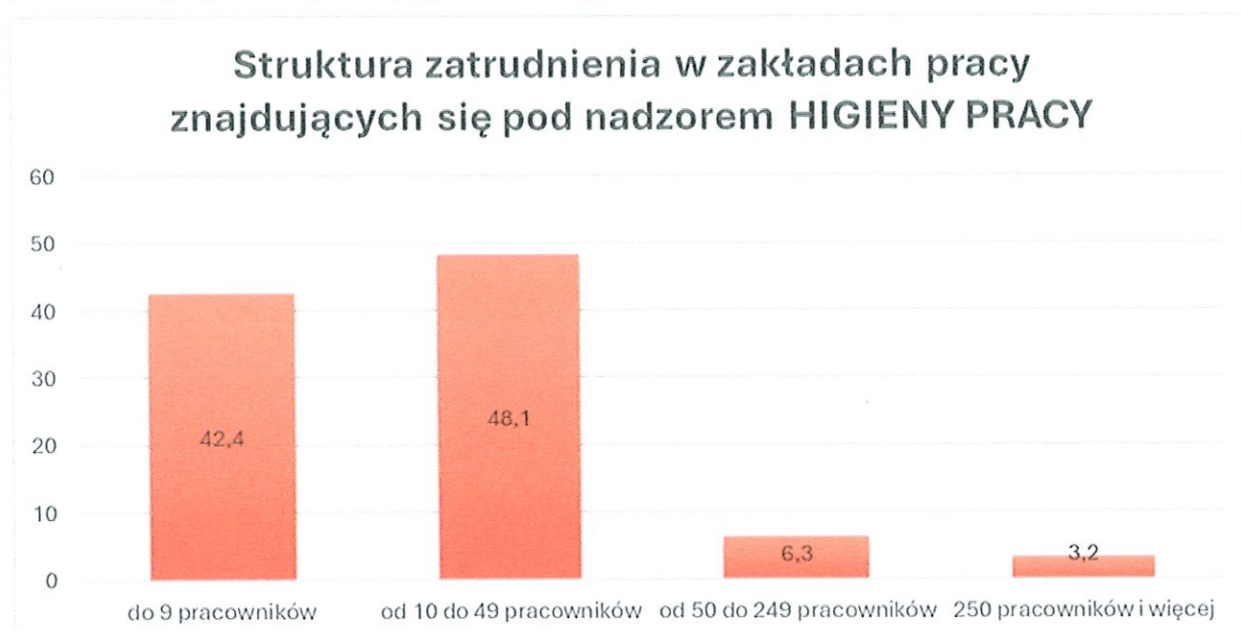
W 2023 roku w celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności kontynuowany będzie nadzór sanitarny w zakresie:

- ⇒ poprawy funkcjonalności obiektów
- ⇒ przestrzegania i wdrożenia zasad dobrej praktyki higienicznej GHP, dobrej praktyki produkcyjnej GMP, procedur opartych na zasadach systemu HACCP- z niezbędną dokumentacją
- ⇒ zachowania łańcucha chłodniczego w procesie obrotu środków spożywczych
- ⇒ prawidłowego znakowania środków spożywczych przeznaczonych dla konsumenta
- ⇒ zachowania higieny osobistej pracowników i reżimu sanitarnego w obiektach żywnościowo- żywnościowych

VI. HIGIENA PRACY

Nadzór i kontrola warunków środowiska pracy

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu w 2023 roku znajdowały się 158 zakłady pracy zatrudniające 4942 pracowników. Największą grupę nadzorowanych przedsiębiorstw stanowiły zakłady zatrudniające od 10 do 49 pracowników – 48,1 % oraz zakłady małe zatrudniające do 9 pracowników – 42,4 %. Zakłady zatrudniające od 50 do 249 pracowników stanowiły 6,3 %, a powyżej 250 pracowników stanowiły 3,2 % ogółu podmiotów gospodarczych objętych ewidencją.

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego nad zakładami przeprowadzono 70 kontroli w 44 zakładach pracy, zatrudniających 1830 pracowników, co stanowi 27,9 % ogółu zakładów i 37,0 % zatrudnionych ujętych w ewidencji. Wydano 30 decyzji administracyjnych zawierających 137 nakazów, zobowiązujących pracodawców do usunięcia nieprawidłowości oraz 27 decyzji płatniczych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w ramach nadzoru nad warunkami pracy najczęściej stwierdzano niżej wymienione nieprawidłowości:

- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowisku pracy (w 18 zakładach pracy),
- brak rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia (w 14 zakładach pracy)
- brak kart badań czynników szkodliwych dla zdrowia (w 13 zakładach pracy)
- brak oceny ryzyka zawodowego (w 5 zakładach)
- brak rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do grupy 3 lub 4 zagrożenia (w 3 zakładach)

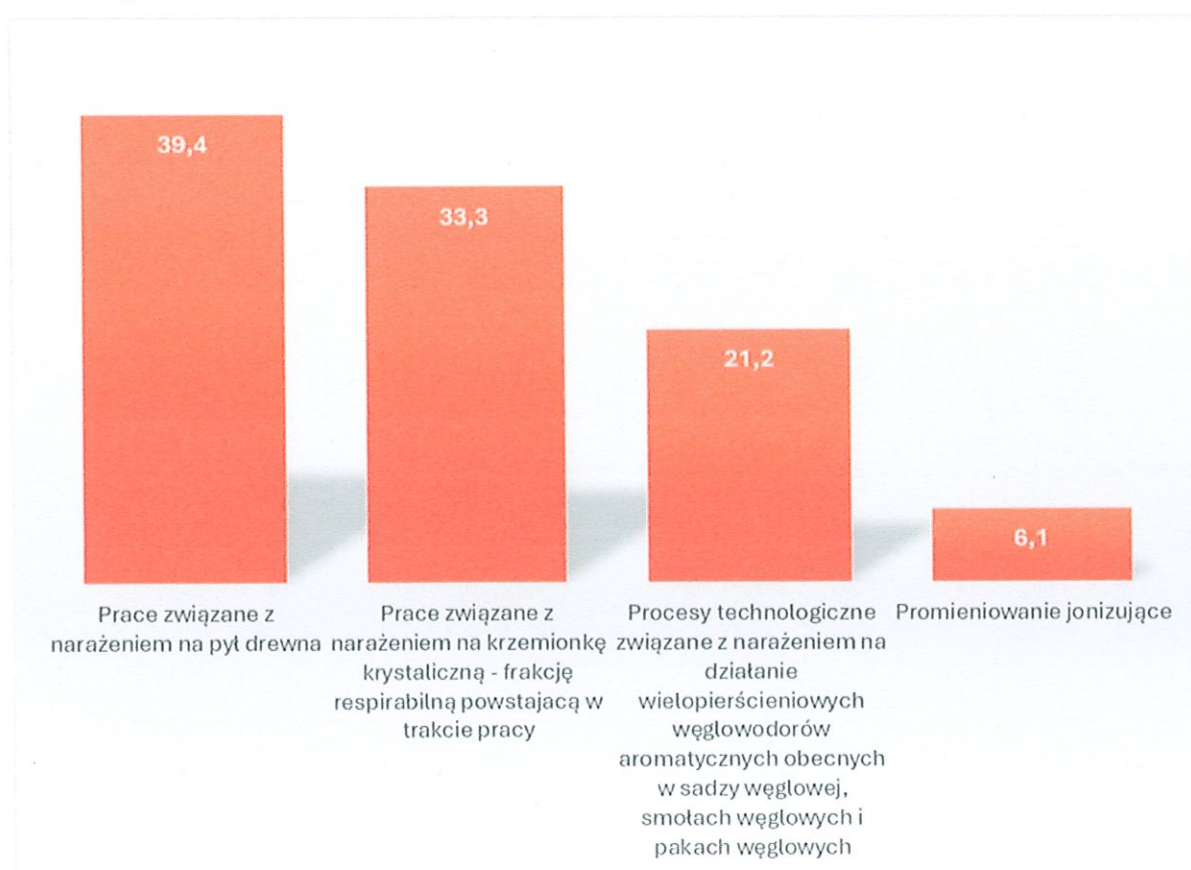

- brak rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia (w 3 zakładach pracy)
- brak oceny ryzyka zawodowego (w 5 zakładach pracy).

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego znajduje się 7 zakładów pracy, w których występują przekroczenia normatywów: hałasu – 7 zakładów oraz drgań mechanicznych i hałasu – 2 zakłady. Wszystkie zakłady sporządziły i wprowadziły w życie program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników.

Nadzór w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu znajdują się 33 zakłady, w których występują substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym takie jak:

Pomiary stężeń czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy nie wykazały przekroczeń wartości normatywnych.

W ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi w 2023 r. skontrolowano 12 zakładów, w których w ekspozycji na czynniki kancerogenne pracuje 167 pracowników, przeprowadzono 12

kontroli. W trakcie kontroli stwierdzono jedno uchybienie: pracodawca nie przekazywał właściwemu PPIS informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – według obowiązującego wzoru.

Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, produktami biobójczymi.

W 2023 r. przeprowadzono:

- 7 kontroli u dystrybutorów oraz 51 kontroli u stosujących w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami;

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia w dwóch zakładach pracy. Pierwsze uchybienie dotyczyło braku spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie, zaś drugi dotyczył brak kart charakterystyki dla substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie oraz mieszanin chemicznych niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne, dla których istnieje obowiązek dostarczenia karty. W skontrolowanych zakładach substancje chemiczne/ mieszaniny były przechowywane w miejscach i opakowaniach do tego przeznaczonych, odpowiednio oznakowanych i zabezpieczonych. Żaden pojemnik i opakowanie nie miało cech opakowania służącego do środków spożywczych.

- 2 kontrole w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3;

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu znajduje się 9 zakładów pracy, które w swojej działalności stosują prekursor narkotyków kategorii 2 i 3. Prekursory narkotyków kategorii 3 w większości zakładów wykorzystywane są do analiz laboratoryjnych (eter etylowy, kwas siarkowy, nadmanganian potasu, kwas siarkowodorowy). W pozostałych przypadkach prekursor narkotykowe kategorii 3 wykorzystywane są w procesie oczyszczania ścieków oraz do mycia urządzeń produkcyjnych, zaś prekursor kategorii 2 stosowane są do dezynfekcji wody.

- 6 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi w zakładach stosujących produkty biobójcze.

W ramach działań kontrolnych sprawdzono 32 produkty biobójcze należące do grupy produktowej 18 (insektycydy, akarycydy i produkty stosowane do zwalczania innych stawonogów) i 19 (repelenty) w zakresie realizacji wymogów wprowadzania do obrotu. Wszystkie sprawdzone produkty spełniały obowiązujące wymagania wynikające z przepisów obowiązującego prawa.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi w miejscu pracy

Na czynniki biologiczne narażonych jest 1884 pracowników zatrudnionych w 84 zakładach pracy znajdujących się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu.

Najbardziej narażeni na działanie czynników biologicznych są: pracownicy ochrony zdrowia i laboratoriów oraz pracownicy rolnictwa, leśnictwa, przemysłu rolno-spożywczego i drzewnego, osoby zatrudnione przy zbieraniu i przetwarzaniu odpadów komunalnych.

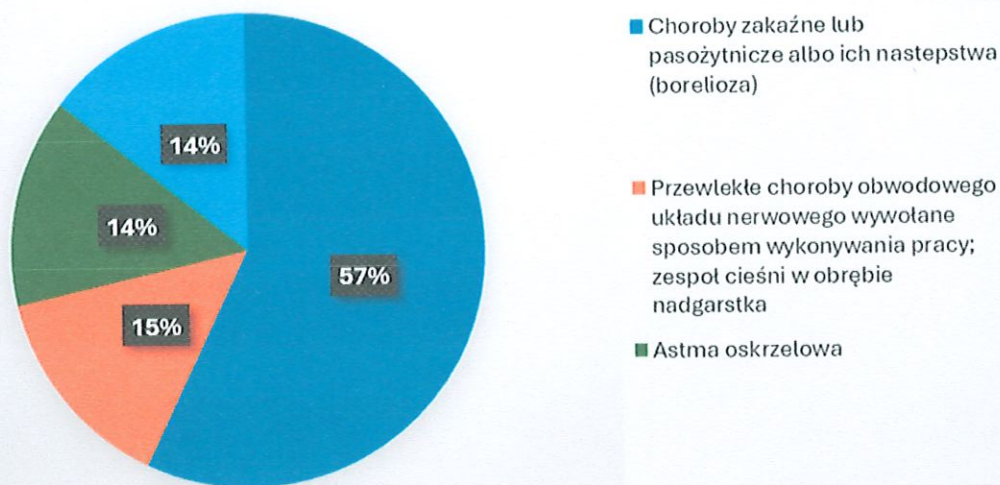
W 32 zakładach skontrolowanych w 2023 r. w kontakcie z czynnikami biologicznymi pracowało 1230 pracowników. Przeprowadzono 49 kontroli.

W czasie przeprowadzonych kontroli w pięciu zakładach stwierdzono dziewięć nieprawidłowości. Cztery nieprawidłowości dotyczyły braku rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, zaś kolejne trzy dotyczyły braku rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do grupy 3 lub 4 zagrożenia. Pozostałe dwie nieprawidłowości dotyczyły braku oceny ryzyka zawodowego w zakresie szkodliwych czynników biologicznych. W związku z powyższym wydano 5 decyzji administracyjnych zobowiązujących pracodawców do usunięcia nieprawidłowości.

Choroby zawodowe

W 2023 r. do PSSE w Przasnyszu wpłynęło siedem zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej, przeprowadzono cztery postępowania wyjaśniające, sporządzono dwie karty oceny narażenia zawodowego, wydano trzy decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz jedną decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Zgłoszone podejrzenia w sprawie rozpoznania choroby zawodowej w 2023 r.

W 2023 r. nie było prowadzone postępowanie administracyjne w przedmiocie stwierdzenie choroby zawodowej – Covid-19.

W 2023 r. nie było prowadzone postępowanie administracyjne w przedmiocie stwierdzenie choroby zawodowej – Covid-19 dot. pracowników wykonujących zawód medyczny.

W 2023 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przasnyszu. wpłynęło jedno odwołanie od decyzji w sprawie rozpoznania choroby zawodowej.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2023 roku PPIS w Przasnyszu nie było prowadzone postępowanie administracyjne dotyczące wprowadzania do obrotu środka zastępczego na podstawie art. 52a, w związku z art. 4 pkt 34 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 172).

W 2023 roku do PPIS w Przasnyszu nie zgłaszano przypadków zatruc środków zastępczymi.

Na terenie naszego powiatu w 2023 r. nie stwierdziliśmy działalności sklepów zajmujących się sprzedażą środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

W 2023 r. PPIS w Przasnyszu przeprowadził dwie kontrole sanitarną w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych, która nie wykazała żadnych uchybień.

VII. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Przasnyszu prowadzi działalność oświatowo-zdrowotną, która polega na koordynowaniu i realizowaniu interwencji programowych i nieprogramowych proponowanych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Warszawie, Główny Inspektorat Sanitarny w Warszawie, a także realizowaniu własnych przedsięwzięć. Wszelkie podejmowane działania mają na celu kształtowanie odpowiednich postaw

i zachowań zdrowotnych społeczeństwa oraz wykształcenie wśród mieszkańców powiatu przasnyskiego dbałości o własne zdrowie.

Zadania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Przasnyszu wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb zdrowotnych mieszkańców.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Przasnyszu w 2023 roku koordynowała 13 interwencji programowych, które wraz z liczbą odbiorców zostały wykazane w poniższej tabeli.

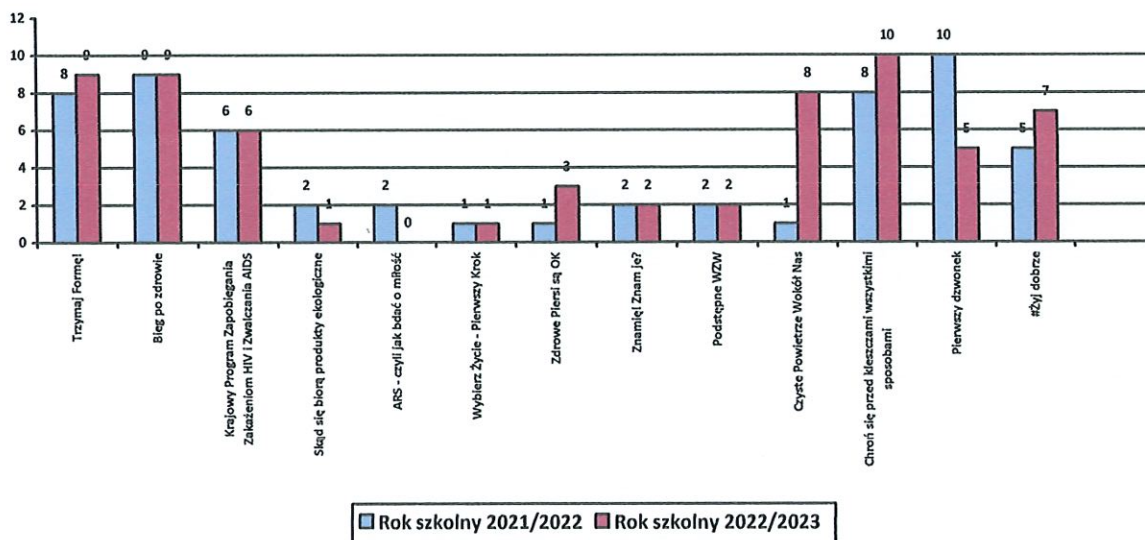
Tabela - Wykaz interwencji programowych realizowanych w 2023 roku przez placówki oświatowe z powiatu przasnyskiego.

<i>Lp.</i>	<i>Tytuł programu</i>	<i>Cel programu</i>	<i>Adresaci programu</i>	<i>Liczba odbiorców programu w 2023 r.</i>
1.	„Trzymaj Formę”	Edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, zawiera również wytyczne dla dyrektorów szkół w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności w sklepikach szkolnych.	uczniowie klas V-VI, ich rodzice i nauczyciele	1714
2.	„Bieg po zdrowie”	Zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów klas IV szkół podstawowych na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e- papierosów.	uczniowie klas IV szkoły podstawowej	669
3.	„Krajowy Program Zapobiegania a Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”	Działania dotyczące profilaktyki zakażeń HIV wśród ogółu społeczeństwa oraz wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych. Mają one na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz promocję testowania w kierunku HIV.	uczniowie starszych klas szkoły podstawowej uczniowie szkół ponadpodstawowych	391
4.	„Skąd się biorą produkty ekologiczne”	Zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.	dzieci w wieku 5–6 lat - w przedszkolach nauczyciele przedszkolni rodzice i opiekunowie dzieci	40
5.	„ARS, czyli jak dbać o miłość”	Dotarcie z przekazem edukacyjnym do uczniów szkół ponadpodstawowych na terenie całego kraju i ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież w wieku prokreacyjnym.	uczniowie szkół ponadpodstawowych wszystkich typów szkół (szkoły zawodowe, licea,	424

			technika)	
6.	„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”	edukacja młodzieży w wieku 16 - 19 lat (dziewczęta i chłopcy) oraz ich rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy.	uczniowie szkół ponadpodstawowych – dziewczęta i chłopcy z klas I	259
7.	„Zdrowe piersi są OK!”	Kształtowanie wśród uczennic szkół ponadgimnazjalnych nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie. Budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowe piersi wśród uczniów (dziewcząt i chłopców) oraz wśród osób z ich najbliższego otoczenia	uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (dziewczęta i chłopcy), rodzice (matki) kobiety z najbliższego otoczenia uczniów, kadra pedagogiczna szkół	1562
8.	„Znamię! Znam je?”	Upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka, a w szczególności przekazanie wiedzy nt. czynników ryzyka zachorowania na czerniaka, uświadomienia zagrożeń i zasad profilaktyki oraz wartości odpowiednich zachowań i postaw.	uczniowie szkół ponadpodstawowych	527
9.	„Podstępne WZW”	Upowszechnienie wśród młodzieży szkół powiatowych wiedzy nt. zapalenia wątroby typu B i C, w tym przekazanie wiedzy nt. ryzyka zakażenia, uświadomienia zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie, pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych oraz kształtowanie postaw tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych.	uczniowie klas II szkół ponadgimnazjalnych	347
10.	„Czyste powietrze wokół nas”	Wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.	dzieci przedszkolne (5-6 lat) oraz ich rodzice i opiekunowie	318
11.	„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie poziomu wiedzy o chorobach odkleszczowych, • Poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym, • Uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze. 	dzieci w wieku przedszkolnym uczniowie klas I – III oraz IV-VI szkoły podstawowej.	462
12.	„Pierwszy Dzwonek”	Program przedstawia czym jest Inwazyjna Choroba Meningokokowa, co to są meningokoki, jak dochodzi do zakażenia i kto jest na nie narażony. Zapoznaje z przebiegiem zakażenia i jego najczęstszymi objawami oraz leczeniem i zapobieganiem.	uczniowie klas IV-VI, nauczyciele, wychowawcy, rodzice i opiekunowie	336
13.	„#Żyj Dobrze”	Upowszechnianie wiedzy w zakresie zdrowego stylu życia	Uczniowie klas 0 – 3 szkół podstawowych, Uczniowie klas 4 – 8 szkół podstawowych, Rodzice i opiekunowie uczniów, Kadra	1184

			pedagogiczna szkół	
--	--	--	--------------------	--

Poniższy wykres przedstawia liczbę placówek realizujących interwencje programowe w latach szkolnych 2021/2022 oraz 2022/2023.

Źródło: PSSE w Przasnyszu

Pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przasnyszu nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną poprzez wizytacje, które mają na celu ocenę realizacji interwencji programowych w placówkach oświatowych, diagnozę przedsięwzięć prozdrowotnych w placówce nauczania, wychowania i opieki, w placówce wypoczynku dzieci i młodzieży oraz w podmiocie leczniczym.

W roku 2023 przeprowadzono 22 wizytacje obejmujące:

- 12 ocen realizacji interwencji programowej w placówkach oświatowych;
- 10 diagnoz z zakresu przedsięwzięć prozdrowotnych w placówkach, w tym:
  - 6 diagnoz w placówkach oświatowych,
  - 2 diagnozy wypoczynku letniego i zimowego,
  - 2 diagnozy w podmiotach działalności leczniczej.

Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przasnyszu w roku 2023 polegały również na realizacji 16 interwencji nieprogramowych, których tematyka dotyczyła między innymi szkodliwości palenia tytoniu, profilaktyki narkotyków, szczepień ochronnych, bezpieczeństwa żywności, bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego i zimowego, zatruc grzybami, antybiotykoterapii, wszawicy, profilaktyki wad postawy, profilaktyki wścieklizny oraz chorób odzwierzęcych.

Na szczególną uwagę zasługuje przeprowadzenie po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią COVID-19 Festiwalu Piosenki o Zdrowiu. Dzięki współpracy pracowników stacji z różnych działów Etap Powiatowy Festiwalu Piosenki o Zdrowiu został zorganizowany w powiecie przasnyskim po raz 30. Wspólne wysiłki wielu osób przyczyniły się do zorganizowania konkursu, który zainspirował dzieci i młodzież oraz ich opiekunów do poszukiwania treści prozdrowotnych i wyrażania ich w nowej formie. Dzięki zebranej publiczności (około 200 osób) tematyką zdrowia zainteresowano lokalną społeczność, a zamieszczenie informacji o konkursie na stronach internetowych i w mediach społecznościowych poszerzyło grono odbiorców. W 2023 roku w Festiwalu wzięło udział 62 uczniów z 15 zespołów z przedszkoli i szkół z terenu powiatu przasnyskiego. Otrzymane z wsparcie finansowe i rzeczowe, którego udzieliły:

- Szkoła Podstawowa nr 3 w Przasnyszu
- Jednostka Wojskowa w Przasnyszu
- Miejski Dom Kultury w Przasnyszu
- Powiat Przasnysz
- Miasto i Gmina Chorzele
- Gmina Czernice Borowe
- Gmina Jednoróżec
- Gmina Krzynowłoga Mała
- Miasto Przasnysz

pozwoiliło na zakupienie dla uczestników oraz ich opiekunów upominków, a zwyciężkim zespołom pamiątkowych statuetek. Na Etapie Wojewódzkim Festiwalu nasz powiat reprezentowały Szkoła Podstawowa nr 2 w Przasnyszu oraz Szkoła Podstawowa nr 3 w Przasnyszu.

W wyniku współpracy pracownika ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia oraz pracownika ds. szczepień ochronnych PSSE w Przasnyszu powstał projekt edukacyjny pt. „Świadomy senior”, którego celem było podniesienie świadomości seniorów na temat zdrowego stylu życia. W ramach realizacji projektu przeprowadzono 6 prelekcji z 106 seniorami z powiatu przasnyskiego. Na spotkaniach podjęto tematy związane z badaniami profilaktycznymi, uzależnieniami, szczepieniami ochronnymi, suplementami diety, kleszczami i chorobami odkleszczowymi, ochroną przed słońcem, prawidłową dietą, higieną osobistą, profilaktyką urazów i upadków oraz Barszczem Sosnowskiego.

Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w roku 2023 prowadzone były w różnych formach. Poniższa tabela przedstawia przykładowe rodzaje podejmowanych działań oraz liczbę odbiorców poszczególnych działań:

Lp.	Rodzaj działania	Liczba działań	Liczba odbiorców
1.	Poradnictwo merytoryczne i metodyczne	28	28
2.	Szkolenia/narady	15	56
3.	Prelekcje/pogadanki	21	715
4.	Stoiska edukacyjno – informacyjne podczas imprez plenerowych	3	700
5.	Ekspozycje wizualne	11	815
6.	Informacje na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych	83	16524
7.	Dystrybucja i rozdawnictwo materiałów edukacyjnych	57	466

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023 r. skupiała się przede wszystkim na:

- opiniowaniu projektów dokumentów w zakresie planowania przestrzennego,
- opiniowaniu inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia,
- opiniowaniu dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;

Wymienione kierunki działań mają charakter zapobiegawczy i pozwalają na wyegzekwowanie wymogów higieniczno-zdrowotnych oraz higieny środowiska na różnych etapach realizacji przedsięwzięć/inwestycji: opiniowania usytuowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uzgodnień rozwiązań projektowych, a także odbiorów końcowych obiektu, co w następstwie ma ogromne znaczenie w zakresie oddziaływania środowiska na zdrowie publiczne.

Opiniowanie projektów dokumentów w zakresie planowania przestrzennego

Wydano 2 opinie uzgadniające zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz zaopiniowano 4 projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wydane opinie dotyczyły min. uporządkowania struktur urbanistycznych w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, tworzenia uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną związaną z zapewnieniem prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami oraz obsługi komunikacyjnej z uwzględnieniem aspektów racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska oraz zrównoważonego rozwoju obszarów z uwzględnieniem warunków akustycznych, aerosanitarnych i estetycznych.

W projekcie planów przedstawiano: ochronę wód powierzchniowych i podziemnych, ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed hałasem komunikacyjnym i przemysłowym, ochronę przed promieniowaniem pola elektromagnetycznego, sposób postępowania z odpadami oraz ochronę walorów przyrody i krajobrazu.

Głównym celem opiniowanych dokumentów w zakresie planowania przestrzennego było stworzenie warunków prawnych dla realizacji poszczególnych form zabudowy z zapewnieniem właściwych standardów w zakresie ochrony zdrowia.

Opiniowanie w zakresie przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

Wydano 33 opinie w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, które dotyczyły takich inwestycji jak: budowa budynków inwentarskich, farm i instalacji fotowoltaicznych, dróg gminnych i wewnętrznych, rozbudowy kanalizacji sanitarnej czy stacji uzdatniania wody i ujęcia, zmiany systemu opalania. W 8 przypadkach stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określono zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Wydano 6 opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Opinie dotyczyły przedsięwzięć polegających na:

- budowa farmy fotowoltaicznej w obrębie Przysowy w gm. Chorzele,
- budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 5 MW w obrębie Opaleniec w gminie Chorzele,
- budowie elektrowni słonecznej o mocy do 12 MW w obrębie Małowidz w gminie Jednorozec,
- budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 70 MW w obrębie Niskie Wielkie w gminie Chorzele,
- budowie fermy chowu drobiu w obrębie Borkowo Falenta gm. Czernice Borowe – opinia negatywna;
- budowie fermy chowu drobiu w obrębie Borkowo Falenta gm. Czernice Borowe – opinia negatywna;

Podstawowymi kryteriami opiniowania były między innymi:

- zapewnienie odpowiednich zabezpieczeń na terenach dla inwestycji powstających na obszarach chronionych (głównie w odniesieniu do ujęć wody);
- zabezpieczenie terenów zabudowy mieszkaniowej przed hałasem, zanieczyszczeniem powietrza, wyeliminowaniem emisji odorów i ich negatywnego wpływu na komfort życia ludzi;
- zwrócenie uwagi na skutki mogące wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu powodowane wytwarzaniem odpadów, wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi, lokalizacją cmentarzy itp.

Odstąpiono od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla większości opiniowanych przedsięwzięć.

Lokalizacja opiniowanych przedsięwzięć jest zgodna z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

W raportach o oddziaływaniu na środowisko przedstawiane są rozwiązania techniczne oraz organizacyjne ograniczające negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na zdrowie i warunki życia ludzi.

Planowane przedsięwzięcia lokalizowane są z dala od zabudowy mieszkaniowej (farmy fotowoltaiczne, kurniki, wydobywanie piasku i żwiru) lub w zabudowie zagrodowej zgodnie z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W raportach stwierdza się, że możliwość powstania konfliktu społecznego jest znikoma i dotyczy jedynie uciążliwości zapachowej (kurniki). Planowane przedsięwzięcia nie wywoływały konfliktów społecznych.

Biorąc pod uwagę rodzaj, wielkość produkcji oraz skalę jego oddziaływania na zdrowie ludzi i warunki środowiska, a także sprzeciw mieszkańców wsi Borkowo Falenta, Borkowo Boksy, Jastrzębiec, Pierzchały, Smoleń Pluby i okolicznych mieszkańców wobec planowanej inwestycji dwóch sprawach dotyczących uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji ferm chowu drobiu w obrębie Borkowo Falenta gm. Czernice Borowe wydano opinie negatywne.

Opiniowanie dokumentacji projektowej

Uzgodniono 21 dokumentacji projektowych (wszystkie pozytywnie). Opiniowanie rozwiązań projektowych uwzględniało przeważnie: projekty budowlane i technologiczne sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, ale także projekt technologiczny kuchni, projekt rozbudowy stacji uzdatniania wody, projekt techniczny aranżacji pomieszczeń indywidualnej praktyki lekarskiej czy projekt zmiany sposobu użytkowania budynku gospodarczego na budynek usługowy.

Nie było konieczności uzyskania odstępstwa od warunków technicznych.

Przy opiniowaniu sieci wodociągowej zwracano uwagę na zastosowanie do budowy materiałów posiadających atesty higieniczne do kontaktu z wodą, przeprowadzania prób szczelności rurociągów, płukanie sieci oraz uzyskanie pozytywnego wyniku badania wody w sieci.

Udział w dopuszczeniu obiektów budowlanych do użytkowania

Na podstawie art. 56 ustawy – Prawo budowlane uczestniczono w 12 odbiorach końcowych obiektów budowlanych, uznanych za istotne z punktu widzenia wymagań higieniczno-sanitarnych w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania. Zajęte stanowiska sporządzono w formie opinii sanitarnej. W przeprowadzonych kontrolach zwracano uwagę na zgodność wykonania obiektu z dokumentacją projektową oraz zgodność z wymogami higieniczno-zdrowotnymi.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania takich inwestycji jak:

- rozbudowa budynku biurowego o część szkoleniowo – konferencyjną na parterze i pokoje hotelowe na piętrze w Przasnyszu;
- zespół odkrytych basenów z kompleksem budynków socjalno-gospodarczych z infrastrukturą techniczną w Przasnyszu;
- budynek mieszkalny wielorodzinny ul. Wojskowa, Przasnysz;
- zespół dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Przasnyszu;
- baza magazynowa do przechowywania zboża Kraski Ślesice gm. Krasne;
- budynek mieszkalno-usługowy w Chorzelach;
- budynki handlowo-usługowe w Przasnyszu;
- lotnisko w Sierakowie;
- rozbudowa zakładu o część magazynową w Przasnyszu;
- budynek handlowo-usługowy w Przasnyszu.

Dominowały obiekty handlowo-usługowe. Wszystkie obiekty zgłoszone do użytkowania zostały odebrane. Woda doprowadzana była do obiektów budowlanych z sieci miejskiej lub gminnej. Obowiązek przeprowadzenia badania wody dotyczył obiektów budowlanych min.: handlowo-usługowych branży spożywczej, mieszkalnych wielorodzinnych, hotelowych i inwentarskich. Ścieki odprowadzane były do kanalizacji miejskiej lub gminnej.

W odbieranych obiektach stosowana była przeważnie wentylacja grawitacyjna oraz mechaniczna nawiewno-wywiewna.

Każda dokumentacja projektowa odbieranego obiektu była zaopiniowana pod względem wymagań sanitarno-higienicznych.

Podczas kontroli obiektu budowlanego uwzględniane były wymagania zawarte w decyzji o pozwoleniu na budowę oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.